

Lausunto

17.09.2021

Asia: VN/18657/2021

Valtioneuvoston asetus sähköisen raskaan liikenteen ekosysteemin kehittämiseen myönnettävästä avustuksesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Business Finland – lausunnon lähtökohdat

Business Finland toimii innovaatorahoittajana, edistää vientiä, matkailua sekä houkuttelee investointeja Suomeen. Autamme Suomessa toimivia yrityksiä menestymään globaalisti, kehittämään kestäviä ratkaisuja sekä uudistamaan rohkeasti liiketoimintaansa. Tuemme yritysten ja tutkimusryhmien yhteistyötä, jotta uudet avaukset kehittyvät käytännön ratkaisuksi.

Business Finlandin toiminnan ja aktiviteettien kautta lähtökohtaisesti edistetään kestävä kehityksen tavoitteita ja kansantalouden tuottavuutta. Business Finland on omassa strategiassaan nostanut kestävä kehityksen yhdeksi kolmesta painopisteestään talouskasvun ja kilpailukyvyyn rinnalle. Viime kädessä Business Finlandin toiminnan vaikutukset näkyvät niin kansalaisten kuin ympäristönkin hyvinvoinnissa.

Business Finlandin pääviestit selonteosta

Esitetyn asetuksen tavoitteet sähköisen raskaan liikenteen tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiotoiminnan edistämiseen sekä ekosysteemien koordinointiin ovat sinällään kannatettavia. Esitykseen liittyy kuitenkin riski päällekkäisten tukijärjestelmien syntymisestä Business Finlandin kanssa sekä vaikuttavuudesta, joita on vielä syytä tarkastella.

Business Finlandilla on olemassa olevat tehokkaat järjestelmät rahoituksen hoitamiseen ja asiantunteva henkilöstö käsittelemään tutkimus-, kehittämis- ja innovaatiohankkeita sekä ekosysteemien koordinoitua kasvuun hakeville pk-yrityksille, suuryritysten verkottuneille projekteille sekä yritysten, tutkimusorganisaatioiden ja julkisten organisaatioiden yhteishankkeille. Rahoitus kohdistuu tuotekehityksessä esikaupalliseen vaiheeseen aina ratkaisun pilotointiin ja demonstrointiin saakka.

Business Finlandilla on meneillään Smart Mobility and Batteries from Finland –ohjelma, jonka tavoitteena on auttaa suomalaisia yrityksiä hyödyntämään liikenteen, logistiikan ja liikkumispalveluiden liiketoimintamahdollisuudet sekä synnyttää Suomeen merkittävää akkuteollisuutta. Ohjelma keskittyy kolmeen toiminnalliseen kokonaisuuteen: Älykkäät liikkumisen ratkaisut (Smart Mobility Solutions), Älykkäät logistiikkaratkaisut (Smart Logistics) sekä Akut ja sähköistyminen (Batteries and Electrification). Tähän mennessä ohjelmassa on rahoitettu yritysten ja tutkimuslaitosten TKI-projekteja n. 123 miljoonan euron edestä. Keskeisiä teemoja ohjelman projekteissa ovat mm. älykäs kaupunkiliikenne, älyraatiovaunut, meriliikenteen digiratkaisut, autonominen meriliikenne, älykkäät satamat, lastinkäsittely, raidelogistiikka, teollisuuden logistiikka ja älykkäät työkoneet. Business Finlandin rahoitusta on ohjelman puitteissa kohdistettu myös usean liikenteen ja logistiikan ekosysteemin kehittämiseen (esim. OneSea, Unikie, Awake.AI, Vedia CaaS). Viimeisimpänä on rahoitettu Sandvik –vetoinen veturihanke, jonka ympärille ollaan synnyttämässä yli sadan toimijan ekosysteemiä. Useisiin näihin hankkeisiin ja ekosysteemeihin liittyy raskaan liikenteen toimialan uudistumista ja digitalisaatiota edistävää kehitystyötä.

Lisäksi Business Finland yhdessä eurooppalaisten kumppaneiden on rakentanut verkostoja akkuteollisuuden alueella ja käynnistänyt IPCEI (Important Projects for Common European Interest) –rahoituksella yhteishankkeita, missä on mukana relevantteja toimijoita liikenteen sähköistämisen alueella. Vastaavaa valmistelua ja keskustelua käydään parhaillaan vedyn alueella niin suomalaisten kuin eurooppalaisten kumppaneiden kanssa.

Liikenne- ja viestintäministeriön ja Business Finlandin tulee toimia vahvassa yhteistyössä, jotta päällekkäisiä rahoituspalveluja ei synny. Erilaisilla toisiaan täydentävillä rahoituspalveluilla voimme luoda asiakaslähtöisen tukikokonaisuuden, millä edistetään liikenteen ja logistiikan toimialan kansallisten tavoitteiden saavuttamista. Siltä osin, kun asetuksen tuki kohdistuu pelkästään kotimarkkinoilla toimiviin yrityksiin, joilla ei ole kansainvälisen kasvun tavoitetta, ei päällekkäisyyttä Business Finlandin tukeen ole. Tässä tapauksessa on kuitenkin hyvä tarkastella tuen vaikuttavuutta, koska kotimarkkinat antavat vain rajalliset mahdollisuudet uuden liiketoiminnan syntyminen ja työpaikkojen luontiin.

Edellä mainituista syistä johtuen Business Finland esittää, että ministeriö hankkii asiasta ennen lopullista asetuksen hyväksymistä Yritystukineuvottelukunnan lausunnon, jotta vältetään mahdolliset päällekkäisyydet muiden tukijärjestelmien kanssa.

Jarmo Heinonen

Senior Director, Innovation Ecosystems - Industries

Business Finland

Heinonen Jarmo

Innovaatiorahoituskeskus Business Finland - Network Services, Innovation
Ecosystems Industries Unit